

Saldus verslas – kartūs laikai: Lietuvos cukraus fabrikas patiria nuosmukį

Tiršti dūmai virš Lietuvos cukraus fabriko skelbia dar vieno sezono pradžią. Tačiau 94 metus veikiantis senasis fabrikas išgyvena rimtą sunkmetį. Nors šiemet cukrinių runkelių supirkimo kainos ir jų cukringumas geresni, tai neišgelbės metų balanso – ir šie metai, kaip prognozuojama, taip pat bus nuostolingi. Tuo tarpu cukrinių runkelių augintojai sezonu nesiskundžia.

Vaida MASAITIENĖ
Simona DRAUGELYTĖ

Visoje Europoje cukraus pramonė išgyvena sunkmetį – tradicinį cukrų į paraštes stumia chemiškai apdorotas arba pigiau kainuojantis cukranendrių cukrus, taip pat sunkmetis išgyvenamas dėl susidariusio cukraus pertekliaus. Tad natūralu, kad ir Lietuvos cukraus fabrikas išgyvena sunkmetį: pernai bendrovė patyrė beveik 4 milijonų eurų grynąjį nuostolį. Nors šiemet cukrinių runkelių supirkimo kainos ir jų cukringumas geresni, tai neišgelbės metų balanso – ir šie metai, kaip prognozuojama, taip pat bus nuostolingi:

„Mes turime kas ketverius – penkerius metus pasikartojantį ciklą, kai Europoje dėl aukštų runkelių kainų susiformuoja cukraus perteklius, tada krenta cukraus kaina. Cukraus kainai krentant, fabrikai mažina cukrinių runkelių kainą. Taip vėl mažinama cukraus gamyba, sudaromas deficitas ir vėl mes grįžtam į tą patį“, – sako UAB „Lietuvos cukraus fabrikas“ direktorius Augustas Obuchavičius.

Rytų regionui didelę įtaką konkurencingumo aspektu daro Lenkijos cukraus pramonė, kuri dėl modernios gamybos infrastruktūros, masto ekonomijos ir valstybės paramos gali pasiūlyti žemesnes kainas bei efektyviau konkuruoti rinkoje:

„Lenkijos didysis cukraus gamintojas yra valstybinė įmonė, kuri ne visada siekia pelno, o realiai kartais yra naudojama kaip politinis įrankis pritraukti rinkėjams. Tai labai sunku konkuruoti, kai jie ne tiesiog nežiūri savo galutinių rezultatų, moka už runkelius neadekvačias kainas“, – teigia cukraus fabriko direktorius.

Kaip jau minėta, viena pagrindinių cukraus pramonėje sunkmečio priežasčių – cukraus perteklius. Siekiant subalansuoti ir stabilizuoti situaciją, mažinamos runkelių supirkimo kainos:

„Faktas, kaip ir visoje Europoje – cukrinių runkelių kaina buvo mažinama. Taip pat ir pas mus fabrike cukrinių runkelių kaina yra mažesnė, palyginti su praeitais metais. Bet, kaip matome, tai nesumažino cukrinių runkelių kiekio“, – pabrėžia A. Obuchavičius.

► Fabriko direktoriaus teigimu, viena pagrindinių cukraus pramonėje sunkmečio priežasčių – cukraus perteklius.

Fabrikui runkelių supirkimo kainų mažinimas – šansas sumažinti nuostolius, tačiau cukrinių runkelių augintojai situaciją vertina prasčiau.

Ūkininkas Lukas Tamošaitis teigia, kad kainos visada galėtų būti aukštesnės. „Dabar gaunam 28 eurus su lojalumo priedu. Tai taip, kaip šiais metais, laviruojam ant ribos. Tačiau praėję metai buvo kur kas geresni, kaina siekė 41 eurą“, – sako ūkininkas.

Anot „Lietuvos cukraus fabriko“ direktoriaus, gamybos savikainos yra labai didelės, o cukriniai runkeliai sudaro didžiąją dalį cukraus savikainos. „Tai realiai turbūt vienintelė galimybė – mažinti cukraus savikainas, tai yra, per pagrindinę žaliavos kainą“, – teigia A. Obuchavičius.

Nors fabrikas dirba nuostolingai, o cukraus perteklius nieko gero nežada, šiais metais suplanuota supirkti panašų kiekį cukrinių runkelių kaip ir pernai, siekiant išlaikyti gamybos apimtį, neprarasti augintojų pasitikėjimo ir išlaikyti žaliavos tiekimo grandinę: „Mes planuojame supirkti apie 280–290 000 tonų cukrinių runkelių. Labai panašų kiekį supirkom“, – sako fabriko direktorius.

Ūkininkai situaciją mato kitaip

Nepaisant to, ūkininkai sako, kad ši žemės ūkio šaka vis dar laikoma pelninga, nes cukriniai runkeliai išlieka patikima kultūra.

„Situacija gana nebloga – derlius 60–65 tonos. Cukrus taip pat džiugina – 18, 18 su trupučiu. Purvyno daigokai, bet fabrike visą laiką taip būna“, – sako cukrinių runkelių augintojas Lukas Tamošaitis. Ūkininkas pabrėžia, kad praėję metai, vis dėlto, buvo geresni už šiuos, tad lyginti pelningumą pagal vienų metų vidurkį yra sudėtinga, tačiau skaičiuojant kelerių metų vidurkį, kol kas cukrinių runkelių auginimas – pelninga žemės ūkio šaka.

Cukrinių runkelių augintojams praėjusių metų sezonas buvo puikus ne tik dėl supirkimo kainų. Pavyzdžiui, runkelių cukringumo bazė yra 16 procentų, pernai ji buvo 20 procentų, o šiais metais – 18. Tad tiek supirkimo kainomis, tiek cukringumo atžvilgiu 2024-ieji metai buvo palankesni. Be to, šiais metais gegužės mėnesio šalnos nušaldė cukrinių runkelių daigus, todėl kai kuriuos laukus teko persodinti: „Viso turim 70 hektarų, penkis teko atsėti“, – atvirauja ūkininkas Lukas Tamošaitis.

Iš Sūduvos žemėsė užaugintų cukrinių runkelių pagaminta produkcija Lietuvoje beveik nepasilieka, didžioji dalis cukraus eksportuojama į Vakarų Europą. Įdomu tai, kad nors didžiausias konkurentas – Lenkija, tačiau pernai didžioji dalis lietuviško cukraus buvo eksportuota būtent į šią šalį.

Šiame numeryje skaitykite:

„Mantinga“ plečiasi ir kviečia į komandą operatorius bei kitus gamybos darbuotojus

Didžiausia Baltijos šalyse duonos, užkandžių bei šaldytos produkcijos gamintoja „Mantinga“ didina gamybos pajėgumus ir ieško naujų darbuotojų.

► 2 p.

Senjorų ir neįgaliųjų klubas „Bičiuliai“ lankėsi Biržų krašte

Marijampolės senjorų ir neįgaliųjų klubas „Bičiuliai“ organizavo bendruomenės narių pažintinę-educacinę kelionę po Biržų kraštą, įgyvendindamas projektą „Atask Biržus: levandų ūkis ir bendruomenės patirtys“.

► 3 p.

Paciento teisė į informaciją bei teisė susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose

Lietuvos įstatymuose yra įtvirtinta paciento teisė į informaciją ir nurodyta, jog pacientas turi teisę gauti informaciją apie sveikatos priežiūros įstaigose teikiamas paslaugas. Paciento pageidavimu jam turi būti pateikti jo medicinos dokumentai, o sveikatos priežiūros specialistas pagal savo kompetenciją privalo paaiškinti pacientui įrašų jo medicinos dokumentuose prasmę.

► 4 p.

Tvarios Vėlinės: kaip pagerbti artimuosius ir tausoti aplinką

Artėjant Vėlinėms, kapinės tampa vieta, kurioje susitinka atmintis, pagarba ir šviesa. Deja, po šių dienų kapinių teritorijose lieka ir dideli kiekiai atliekų – plastikinių gėlių, žvakių įdėklų, pakuočių bei nuvytusių augalų. Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras kviečia gyventojus šį laikotarpį pasitikti tvariau ir prisidėti prie švaresnės aplinkos.

► 5 p.

Šunskų miestelyje esantis fazanynas vos gyvuoja. Kas nutiko?

Turistų pamėgtas Šunskų fazanynas lankytojų šiuo metu neaptarnauja. Gausiai turistų lankytas objektas susidūrė su keliais iššūkiais, kurie pristabdė jo veiklą.

► 6 p.

► Pernai didžioji dalis lietuviško cukraus buvo eksportuota į Lenkiją.

Internetinis
portalas

„Mantinga“ plečiasi ir kviečia į komandą operatorius bei kitus gamybos darbuotojus

Didžiausia Baltijos šalyse duonos, užkandžių bei šaldytos produkcijos gamintoja „Mantinga“ didina gamybos pajėgumus ir ieško naujų darbuotojų. Šiuo metu prie gamybos komandos kviečiami prisijungti fasuotojai, tešlos paruošėjai, formuotojai, krovėjai, o labiausiai ieškomi – operatoriai.

Iš viso gamyboje artimiausiu metu planuojama įdarbinti apie 60 žmonių. Darbuotojų ieškoma į visas tris Marijampolėje veikiančias gamyklas, o daugiausia – į naujausią iš jų, kurioje veikia pažangios, vienos moderniausių Europoje gamybos linijos bei netrukus bus paleista nauja prancūziškų batonų linija. Dirbti kviečiami ir neturintys patirties gamybos srityje – visko išmokoma vietoje, padedant patyrusiems kolegoms.

Operatoriaus darbas – valdyti gamybos procesą

„Operatoriaus darbas – suvaldyti gamybos procesą, apjungiant maisto technologiją ir techniką. Jis yra atsakingas už sklandų gamybos įrenginių darbą ir priežiūrą, valdo tešlos kildinimo, fermentacijos procesus – iki pat gaminio supakavimo. Didžioji dalis darbo – apie 80 proc. – vyksta prie ekranų, valdant gamybos linijas, o fizinio darbo vis mažėja, nes daug procesų yra automatizuojami“, – pasakoja „Mantingos“ technikas-technologas Deividas Bartušis.

Vienoje „Mantingos“ gamybos linijoje tuo pat metu gali būti apie 85 tūkst. gaminių, o per visą pamainą pagaminama, pavyzdžiui, net iki 140 tūkst. prancūziško dešrainio bandelių. Tai atspindi „Mantingos“ gamybos mastą ir inovatyvumą, o operatoriai – ypatingai svarbi viso proceso dalis.

„Moderniausioje mūsų gamykloje yra robotas, kuris per pamainą atlieka 12 žmonių darbą – skaičiuoja, fasuoja ir sudeda gaminius. Be to, šiuo metu įrengiama nauja automatizuota prancūziško batono gamybos linija, kurios ilgis sieks daugiau nei 100 metrų, joje veiks net 8 robotai. Operatoriaus užduotis – valdyti tokius modernius įrenginius ir robotus. Tai tikrai yra neįkainojama patirtis, o darbas – dinamiškas ir įdomus“, – įsitikinęs D. Bartušis.

Panašaus darbo patirtis nebūtina

„Mantingoje“ laukiami ir žmonės be patirties. Visi naujokai dalyvauja aiškioje įvedimo į darbus programoje – mokymasis vyksta

palaipsniui, su priskirtu mokytoju-mentoriumi. Pagrindinių įrenginių valdymo žinių operatorius įgyja maždaug per 2-3 mėnesius.

„Naujai prisijungę operatoriai yra išsamiai apmokomi, jiems padedama perprasti visą sistemą, išigilinti į techninius įrangos niuansus, jos veikimą ir išvažiuoti į darbus. Tad svarbiausia – smalsumas, imlumas naujoms žinioms ir noras mokytis“, – šypsosi D. Bartušis.

D. Bartušis ir pats perėjo šį procesą. Karjerą „Mantingoje“ pradėjęs būtent nuo operatoriaus, po pusantų metų tapo komandos lyderiu, o dar vėliau persikvalifikavo į techniką-technologą. Tokio augimo pavyzdžių įmonėje – ne vienas.

„Gamyklose turime daug gamybos linijų, įvairių darbo specifikų ir pozicijų, kur galima išbandyti jėgas ir pritaikyti įvairius įgūdžius. Būna, kad žmonės ateina dirbti operatoriais, tačiau atranda save pakavimo ar tešlos formavimo bei paruošimo srityje. Kiti pradeda dirbti krovėjais, o vėliau pereina į operatoriaus poziciją. Kiekvienas gali atrasti sau tinkamą darbą pagal savo gebėjimus“, – sako D. Bartušis.

Siūlo gausų papildomų naudų paketą

„Mantinga“ siūlo ne tik stabilų ir aiškiai pagal kom-

petencijas augantį atlyginimą, bet ir gausų papildomų naudų paketą. Nuo pirmos darbo dienos visi darbuotojai yra apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų – draudimas galioja visą parą, visame pasaulyje. Po trijų mėnesių bandomojo laikotarpio suteikiamas ir papildomas sveikatos draudimas, leidžiantis gydytis pasirinktose įstaigose, išsigyti vaistų, lankytis pas odontologą ar naudotis reabilitacijos paslaugomis – išlaidos padengiamos iki 80 proc., o kai kuriais atvejais ir 100 proc.

Toliau nuo Marijampolės gyvenantiems darbuotojams suteikiamas nemo-

kamas transportas į darbą ir namo – šiuo metu „Mantingos“ darbuotojai įmonės transportu atvežami iš 15 miestelių, nutolusių iki 70 km atstumu nuo gamyklų.

„Savo darbuotojus palaikome ir ištikus nelaimei – kai reikia papildomos finansinės pagalbos ar apmokamų laisvadienių. Taip pat džiaugsmingais jų gyvenimo momentais: įteikiame dovanėles susituokus, vaiko gimimo proga, ren-

giame vasaros užimtumo stovyklas darbuotojų vaikams, kalėdinius renginius darbuotojams“, – papildomas naudas vardija „Mantingos“ Talentų pritraukimo skyriaus vadovė Edita Velioniškienė.

Už pasiektus komandinius rezultatus gamybos darbuotojams skiriami motyvaciniai priedai, suteikiamos galimybės nuolat didinti savo kompetencijas, kelti kvalifikaciją ir mokytis.

Susidomėję darbu „Mantingos“ gamyboje kviečiami susisiekti telefonu +37061230290 arba el. paštu atrankos@mantinga.lt.

RE/MAX

PADĖSIU VISAIS
NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

Vytautas Alaburda
+370 621 55510

vytautas.alaburda@remax.lt

9 metų patirtis nekilnojamo turto sferoje.
Parduosiu Jūsų objektą už aukščiausią rinkos kainą.
Atstovausiu Jus visame pardavimo/pirkimo procese.
Rasiu geriausią sprendimo būdą.

Atlieku visas nekilnojamojo turto paslaugas
Kauno mieste ir apskrityje:

- Pirkimo
- Pardavimo
- Nuomos
- Vertinimo
- Dokumentacijos paruošimo
- Viso proceso saugumo užtikrinimo

Mano tikslas - Jūsų rekomendacijos.

TV Marijampolės
Televizija

JŪSŲ BALSAS REGIONE

Marijampolėje įrenginėjamas naujas dviračių takas

Marijampolėje prasidėjo dar vienas etapas patogesnio, žalesnio ir aktyvesnio miesto link. Prasidėjo naujo dviračių ir pėsčiųjų tako įrengimo darbai Stoties ir Gamyklų gatvėse.

Šis projektas – tai tvari miesto plėtros dalis, paremta Marijampolės darnaus judumo ir Marijampolės miesto bendruoju planu, kurių tikslas – kurti aplinką, kurioje saugu ir malonu judėti pėsčiomis ar dviračiu.

Šiuo metu darbai jau vyksta – ardomas senasis takas, o ties Vasaros gatvės pradėtas nuimti augalinis sluoksnis. Tai – pirmieji realūs žingsniai link šiuolaikiško tako, kuris taps dar viena marijampoliečių kasdienio judėjimo ir laisvalaikio vieta.

Darbai atliekami Stoties ir Gamyklų gatvėse ir naujų takų trasa sieks apie 3 kilometrus. Numatyta įrengti

tiek bendrus, tiek atskirus pėsčiųjų ir dviračių takus. Naujai formuojama danga bus lygi, saugi, o dviračių juostos padengtos raudonu asfaltu, kad būtų aiškiai atpažįstamos. Šalia perėjų takai sujungiami į bendrus ruožus, autobusų stotelės bus paklota trinkelėmis danga.

Rengiant taką, taip pat bus atnaujintas apšvietimas – perėjose suplanuotas kryptinis, saugumą užtikrinantis apšvietimas. Taip pat numatyta drenžas, o baigus darbus bus pasodinti nauji medžiai ir krūmai, kad naujas takas natūraliai įsiliėtų į miesto žaliąsias erdves.

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

Senjorų ir neįgaliųjų klubas „Bičiuliai“ organizavo pažintinę-edukacinę kelionę po Biržų kraštą

Valstybės biudžeto lėšų naudojimo projektui įgyvendinti pagal Nevyriausybinį organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonę „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ 2025 metais VšĮ Senjorų ir neįgaliųjų klubas „Bičiuliai“ organizavo bendruomenės narių pažintinę-edukacinę kelionę po Biržų kraštą, įgyvendindamas projektą „Atrask Biržus: levandų ūkis ir bendruomenės patirtys“.

Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ nuotr.

Projekte dalyvavo 50 asmenų, įskaitant bendruomenės narius iš Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos, kurie aktyviai įsitraukė į numatytas edukacines ir pažintines veiklas. Kelionės metu dalyviai lankėsi „Levandų

ūkyje“, kur sužinojo apie jo įkūrimo istoriją, levandų auginimo ypatumus Lietuvos sąlygomis bei apžiūrėjo vaistinių, dekoratyvinių ir prieskoninių augalų kolekcijas. Be to, dalyviai dalyvavo levandų arbatos degustacijoje ir sužinojo

Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ nuotr.

apie levandų panaudojimą buityje bei kosmetikoje. Vėliau kelionė tęsėsi pažintine ekskursija po Biržų miestą su profesionaliu gidu. Ekskursijos metu dalyviai aplankė Biržų pilį, kurioje įsikūręs Biržų krašto muziejus „Sėla“, ilgiausią Lietuvoje pėsčiųjų tiltą per Širvėnos ežerą, Sėlių aikštę, Šv. Jono Krikštytojo ir Evangelikų liuteronų bažnyčias, Arbatinukų muziejų, Astravo dvaro sodybą, Kirkilų apžvalgos bokštą bei Barsuko olos pažintinį taką. Šio projekto metu dalyviai stiprino tarpusavio

pasitikėjimą, bendrystę ir socialinius gebėjimus, tiesiogiai įgyvendindami projekto tikslą – skatinti senyvo amžiaus, neįgalių ir socialiai pažeidžiamų as-

Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ nuotr.

menų aktyvų įsitraukimą į bendruomeninę veiklą. Projektas finansuojamas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ informacija

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

VIENGENČIŲ DĖMESTUI!

2025 spalio 27 d. (pirmadienį) sukanka 595 metai, kai iki šiol neišaiškinta ar LIETUVOS Didysis Kunigaikštis, Karalius VYTAUTAS mirė ar žuvo. 1430 m. jis turėjo būti VILNIUJE karūnuotas, bet iš popiežiaus uesulaukę karūnos ir raštų, svečiai skirstėsi namo. Jis iš Vilniaus link Trakų lydėjo savo pusbrolių Jogailą, būk tai nukrito nuo žirgo ir mirė. Buvo palaidotas Vilniaus katedroje, bet iki šiol karstas NERANDAMAS, o popiežiaus karūna ir raštai taip pat nerandami.

VYTAUTO DIDŽIOJO ir jo šeimos garbei:

2025 spalio 26 d. (sekmadienį) SŪDUVOS krašto Marijampolės mieste ŠVENTO VINCENTO PAULIEČIO bažnyčioje bus aukojamos Šv. Mišios 11³⁰ val.

PO Šv. Mišių 12³⁰ val. bus uždegamos žvakės prie VYTAUTO DIDŽIOJO paminklo jo vardo sode, esančiame prieš bažnyčią.

13³⁰ val. bus uždegamos žvakės prie paminklo Meškučių kaimo senose kapinėse, kurį pastatė 1930 m. kaimo jaunimas (prieš 95 metus už 5 km nuo miesto)

VIENGENTI, minėdami šią sunkią LIETUVAI datą prisimink įsipareigojimų, Savivaldybėse, bendruomenėse, organizacijose kurkime veiklos grupes, komitetus, ir nugalėkime „JUODAJO OKUPACIJĄ“ – girtavimą, narkomaniją, rūkymą ir kitas blogybes, kurios retina mūsų TAUTĄ ir labai silpnina mūsų valstybę. Šį jubiliejų minėkime taip, kaip jį minėjo LAISVA LIETUVA 1930 m. (500 m.)

Spalio 27 d. (pirmadienį) uždek, jei gali žvakelę.

Marijampolė
2025.10.25

MARIJAMPOLIEČIŲ BENDRIJA - grupė narių
(įkurta 1990.05.26 Tautiška, Kultūrinė, Švietėjiška organizacija)

Lapkričio
7 18⁰⁰

Marijampolės kultūros centro
Didžioji salė
Vilkaviškio g. 2

mkc

Vyrų vokalinio ansamblio
ŠŪDUVIETIS
55-erų metų
jubiliejinis koncertas

KAI UŽDAINUOJU,
SUSKAMBA LANKOS

Svečiai:
Šakių kultūros centro
vyrų vokalinis ansamblis
„Akordas“
Baraginės
jaunimo kapela
„Svaja“

Renginio vedėja
Neringa Nekrašiūtė

Renginys
nemokamas

Renginių metu bus fotografuojama ir filmuojama. Nufotavus ir vaizdo įrašai gali būti naudojami renginio viešinimui.

Senjorų ir neįgaliųjų klubas „Bičiuliai“ organizavo pažintinę-edukacinę kelionę po Biržų kraštą

Valstybės biudžeto lėšų naudojimo projektui įgyvendinti pagal Nevyriausybinį organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonę „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ 2025 metais VšĮ Senjorų ir neįgaliųjų klubas „Bičiuliai“ organizavo bendruomenės narių pažintinę-edukacinę kelionę po Biržų kraštą, įgyvendindamas projektą „Atrask Biržus: levandų ūkis ir bendruomenės patirtys“.

Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ nuotr.

Projekte dalyvavo 50 asmenų, įskaitant bendruomenės narius iš Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos, kurie aktyviai įsitraukė į numatytas edukacines ir pažintines veiklas. Kelionės metu dalyviai lankėsi „Levandų

ūkyje“, kur sužinojo apie jo įkūrimo istoriją, levandų auginimo ypatumus Lietuvos sąlygomis bei apžiūrėjo vaistinių, dekoratyvinių ir prieskoninių augalų kolekcijas. Be to, dalyviai dalyvavo levandų arbatos degustacijoje ir sužinojo

Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ nuotr.

apie levandų panaudojimą buityje bei kosmetikoje. Vėliau kelionė tęsėsi pažintine ekskursija po Biržų miestą su profesionaliu gidu. Ekskursijos metu dalyviai aplankė Biržų pilį, kurioje įsikūręs Biržų krašto muziejus „Sėla“, ilgiausią Lietuvoje pėsčiųjų tiltą per Širvėnos ežerą, Sėlių aikštę, Šv. Jono Krikštytojo ir Evangelikų liuteronų bažnyčias, Arbatinukų muziejų, Astravo dvaro sodybą, Kirkilų apžvalgos bokštą bei Barsuko olos pažintinį taką. Šio projekto metu dalyviai stiprino tarpusavio

pasitikėjimą, bendrystę ir socialinius gebėjimus, tiesiogiai įgyvendindami projekto tikslą – skatinti senyvo amžiaus, neįgalių ir socialiai pažeidžiamų as-

Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ nuotr.

menų aktyvų įsitraukimą į bendruomeninę veiklą. Projektas finansuojamas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Senjorų ir neįgaliųjų klubo „Bičiuliai“ informacija

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

VIENGENČIŲ DĖMESTUI!

2025 spalio 27 d. (pirmadienį) sukanka 595 metai, kai iki šiol neišaiškinta ar LIETUVOS Didysis Kunigaikštis, Karalius VYTAUTAS mirė ar žuvo. 1430 m. jis turėjo būti VILNIUJE karūnuotas, bet iš popiežiaus uesulaukę karūnos ir raštų, svečiai skirstėsi namo. Jis iš Vilniaus link Trakų lydėjo savo pusbrolių Jogailą, būk tai nukrito nuo žirgo ir mirė. Buvo palaidotas Vilniaus katedroje, bet iki šiol karstas NERANDAMAS, o popiežiaus karūna ir raštai taip pat nerandami.

VYTAUTO DIDŽIOJO ir jo šeimos garbei:

2025 spalio 26 d. (sekmadienį) SŪDUVOS krašto Marijampolės mieste ŠVENTO VENCENTO PAULIEČIO bažnyčioje bus aukojamos Šv. Mišios 11³⁰ val.

PO Šv. Mišių 12³⁰ val. bus uždegamos žvakės prie VYTAUTO DIDŽIOJO paminklo jo vardo sode, esančiame prieš bažnyčią.

13³⁰ val. bus uždegamos žvakės prie paminklo Meškučių kaimo senose kapinėse, kurį pastatė 1930 m. kaimo jaunimas (prieš 95 metus už 5 km nuo miesto)

VIENGENTI, minėdami šią sunkią LIETUVAI datą prisimink įsipareigojimų, Savivaldybėse, bendruomenėse, organizacijose kurkime veiklos grupes, komitetus, ir nugalėkime „JUODAŲ OKUPACIJĄ“ – girtavimą, narkomaniją, rūkymą ir kitas blogybes, kurios retina mūsų TAUTĄ ir labai silpnina mūsų valstybę. Šį jubiliejų minėkime taip, kaip jį minėjo LAISVA LIETUVA 1930 m. (500 m.)

Spalio 27 d. (pirmadienį) uždek, jei gali žvakelę.

Marijampolė
2025.10.25

MARIJAMPOLIEČIŲ BENDRIJA - grupė narių
(įkurta 1990.05.26 Tautiška, Kultūrinė, Švietėjiška organizacija)

Lapkričio
7 18⁰⁰

Marijampolės kultūros centro
Didžioji salė
Vilkaviškio g. 2

mka

Vyrų vokalinio ansamblio
ŠŪDUVIETIS
55-erų metų
jubiliejinis koncertas

KAI UŽDAINUOJU,
SUSKAMBA LANKOS

Svečiai:
Šakių kultūros centro
vyrų vokalinis ansamblis
„Akordas“
Baraginės
jaunimo kapela
„Svaja“

Renginio vedėja
Neringa Nekrašiūtė

Renginys
nemokamas

Renginių metu bus fotografuojama ir filmuojama. Nufotavus ir vaizdo įrašai gali būti naudojami renginio viešinimui.

Paciento teisė į informaciją bei teisė susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose

Pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis pacientų teises, yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, kurios 53 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad „Valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir laiduoja medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus. Įstatymas nustato piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose teikimo tvarką“.

Rūta MALEVSKYTĖ
Advokatė

Pacientų teises bei pareigas reglamentuoja Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas (toliau – Įstatymas). Šio Įstatymo 5 straipsnyje yra įtvirtinta paciento teisė į informaciją ir nurodyta, jog pacientas turi teisę gauti informaciją apie sveikatos priežiūros įstaigose teikiamas paslaugas, jų kainas ir galimybes jomis pasinaudoti; informaciją apie jam sveikatos priežiūros paslaugas teikiantį sveikatos priežiūros specialistą (vardą, pavardę, pareigas) ir informaciją apie jo profesinę kvalifikaciją; informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, sveikatos priežiūros įstaigoje taikomus ar gydytojui žinomus kitus gydymo ar tyrimo būdus, galimą riziką, komplikacijas, šalutinį poveikį, gydymo prognozę ir kitas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos paciento apsisprendimui sutikti ar atsisakyti siūlomo gydymo, taip pat apie padarinius atsisakius siūlomo gydymo. Pavyzdžiui, prieš pradėdami gydymą, gydytojai pacientui turėtų paaiškinti, kokia yra procedūra ir kokios jos pasekmės (įskaitant galimą šalutinį poveikį), o išrašant iš ligoninės pacientas turėtų gauti dokumentus, kuriuose būtų nurodyti tyrimų rezultatai, koks gydymas buvo atliktas (procedūros, operacijos, vaistai ir kt.) ir rekomendacijos dėl tolesnio gydymo. Šią informaciją pacientui gydytojas turi pateikti atsižvelgdamas į jo amžių ir sveikatos būklę, jam suprantama forma, paaiškindamas specialius medicinos terminus. Nurodyta informacija pacientui gali būti nesuteikta tik tais atvejais, jeigu tai pakenktų jo sveikatai ar sukeltų pavojų jo gyvybei arba kai pacientas Įstatymo nustatyta tvarka atsisako šios informacijos (jei nenori sužinoti savo ligos ar paskirto gydymo detales, tai pacientas turi teisę atsisakyti informacijos apie tai pranešus gydytojui raš-

tu, informacija pacientui negali būti pateikiama prieš jo valią (paciento teisė nežinoti)).

Kas yra medicinos dokumentai?

Tuo tarpu Įstatymo 7 straipsnyje yra įtvirtinta paciento teisė susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose ir nurodyta, jog paciento pageidavimu jam turi būti pateikti jo medicinos dokumentai, o sveikatos priežiūros specialistas pagal savo kompetenciją privalo paaiškinti pacientui įrašų jo medicinos dokumentuose prasmę. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.735 straipsnyje taip pat įtvirtinta, kad paciento pageidavimu jam turi būti pateikti jo medicinos dokumentai, taip pat, kad pacientas turi teisę prašyti, kad jo lėšomis būtų padarytos jo medicinos dokumentų kopijos. Pacientui pageidaujant asmens sveikatos priežiūros įstaiga privalo padaryti ir išduoti asmens sveikatos priežiūros įstaigos patvirtintas paciento medicinos dokumentų kopijas, taip pat išduoti diagnozės ir gydymo aprašymus. Ši paciento teisė gali būti ribojama tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Pavyzdžiui, Įstatyme įtvirtinta, kad medicinos dokumentų pateikimas pacientui gali būti ribojamas, jeigu juose esanti informacija pakenktų paciento sveikatai ar sukeltų pavojų jo gyvybei. Be to, jeigu paciento reikalavimas yra pagrįstas, tai paciento nurodymus netikslus, neišsamus, dviprasmiškus duomenis arba duomenis, nesusijusius su diagnoze, gydymu ar slauga, sveikatos priežiūros specialistas per 15 darbo dienų turi ištaisyti, papildyti, užbaigti, panaišinti ir (ar) pakeisti. Tad susipažinus su įrašais savo medicinos dokumentuose ir matant, kad duomenys yra netikslūs, galima kreiptis su prašymu juos ištaisyti ar ištrinti. Psichikos ir elgesio sutrikimų turinčio paciento teisė susipažinti su paciento medicinos dokumentais ypatumus nustato Psichi-

kos sveikatos priežiūros įstatymas. Su nepilnamečio paciento iki 16 metų medicinos dokumentais turi teisę susipažinti jo atstovai.

Teismų praktikoje yra pasisakyta, kas yra medicininiai dokumentai. Pavyzdžiui, Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018-01-10 sprendime byloje Nr. eI-298-815-2018 nurodyta, jog teisės aktuose nėra įtvirtintas „ligos istorijos“ apibrėžimas. (...) Iš paminėtų teisės aktų matyti, kad ligos istorija – tai medicininis asmens duomenų rinkinys nuo pat jo pildymo pradžios, kuriam visą jo pildymo laikotarpį taikomi atitinkami reikalavimai: medicinos dokumentų įdėtiniai lapai numeruojami, visi įrašai (taip pat siuntimai konsultuoti bei konsultacijų įrašai) juose daromi chronologine tvarka, o tyrimų lapai klijuojami atvirkščine chronologine tvarka. Tokie reikalavimai akivaizdžiai rodo, kad ligos istorija kiekviename jos pildymo etape turi būti tvarkinga, todėl Ligoninės argumentas, kad ligos istorija reikalauja ypatingų tvarkymo procedūrų, kurias galima atlikti tik pacientui baigus gydymą įstaigoje, yra nepagrįstas ir prieštarauja teisės aktų nustatytiems reikalavimams. Pacientui ar jo įgaliotam asmeniui bet kuriuo asmens ligos istorijos pildymo metu turi būti suteikta teisė gauti jos kopijas. Teismas pabrėžė, kad ligos istorija ir medicininiai dokumentai yra tapčios sąvokos, todėl Ligoninė, neišdavusi medicinos dokumentų kopijų, pažeidė įstatymų bei Sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus, o Ligoninės vidaus tvarka, nustatanti Lietuvos Respublikos teisės aktams prieštaraujančią tvarką, yra netinkama, neatitinkanti teisės aktų nuostatų.

2023 m. spalio 26 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje Nr. C-307/22 nurodyta, kad teisė gauti tvarkomų asmens duomenų kopiją „reiškia teisę gauti visų medicinos dokumentuose esančių įrašų, kuriuose, be kita ko, yra minėtų duomenų, kopijas, jei tokių kopijų pateikimas reikalingas, kad duomenų subjektas galėtų patikrinti duomenų tikslumą ir išsamumą ir kad būtų užtikrintas jų suprantamumas. Duomenų apie duomenų subjekto sveikatą atveju ši teisė bet kuriuo atveju apima teisę gauti jo medicinos dokumentuose esančių

duomenų kopiją, kurioje yra tokia informacija, kaip diagnozės, tyrimų rezultatai, gydančių gydytojų išvados ir paskirtas gydymas ar intervencijos.“

2011 m. gegužės 20 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakyme Nr. V-506 „Dėl rašytinės informacijos, įskaitant ir konfidencialią, apie pacientą ir jam suteiktas paslaugas teikimo ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir paciento teisės susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose įgyvendinimo“ reglamentuota, kad asmens sveikatos priežiūros įstaiga paciento teisę susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose privalo užtikrinti ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo paciento kreipimosi žodžiu ar raštu į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dienos, išduodama diagnozės ir gydymo aprašymus šiuo įsakymu patvirtinto Rašytinės informacijos, įskaitant ir konfidencialią, apie pacientą ir jam suteiktas paslaugas teikimo ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka ir terminais. Rašytinės informacijos teikimo paslaugos suteikimo terminus (ne ilgesnius kaip 10 darbo dienų) nustato šias paslaugas teikiančių sveikatos priežiūros įstaigų vadovai, todėl konkreti asmens sveikatos priežiūros įstaiga gali nustatyti ir ilgesnius, nei 1 darbo diena, terminus.

Kaip pateikti prašymą

2011 m. gegužės 20 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-506 patvirtinto Rašytinės informacijos, įskaitant ir konfidencialią, apie pacientą ir jam suteiktas paslaugas teikimo ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo (toliau Aprašas) 5 straipsnyje reglamentuoja, kad asmuo, Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka turintis teisę gauti rašytinę informaciją ir norintis šią informaciją gauti, sveikatos priežiūros įstaigai pateikia raštišką prašymą suteikti rašytinę informaciją (toliau – prašymas), as-

mens tapatybę patvirtinančią dokumentą (jo kopiją) ir raštišką paciento sutikimą teikti jo asmens duomenis, sudarančius rašytinę informaciją, šiam asmeniui. Prašyme turi būti nurodytas prašymą teikiančio asmens vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, telefono ryšio Nr. ir (arba) el. pašto adresas, norimos gauti informacijos pobūdis, apimtis ir jos panaudojimo tikslas, o jeigu prašymą teikia paciento atstovas, – ir atstovo vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, telefono ryšio Nr. ir (arba) el. pašto adresas. Jei gu prašymą teikia vaiko tėvai, tai prie prašymo reikia pridėti vaiko gimimo liudijimo kopiją. Jeigu prašymą teikia globėjas ar rūpintojas, tai prie prašymo reikia pridėti jo asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją ir teismo sprendimo dėl globos ar rūpybos nustatymo kopiją.

Prašymas gali būti teikiamas tiesiogiai, paštu, per kurjerį arba elektroninių ryšių priemonėmis. Kai prašymas teikiamas elektroninių ryšių priemonėmis, asmens tapatybės dokumento pateikti nereikia, o prašymas ir prie jo pridėti dokumentai turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba pateikti elektroninių ryšių priemonėmis, užtikrinančiomis galimybę nustatyti prašymą teikiančio asmens tapatybę ir teksto vientisumą ir nepakeičiamumą. Kai prašymas sveikatos priežiūros įstaigai teikiamas tiesiogiai, prašymą teikiantis asmuo privalo sveikatos priežiūros įstaigos prašymą priimančiam atstovui parodyti savo asmens tapatybę patvirtinančią dokumentą. Kai prašymas siunčiamas paštu ar per kurjerį, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento ir kitų dokumentų kopijos ir išrašai

turi būti patvirtinti notaro, konsulinio pareigūno arba seniūno, arba, jei prašymą teikiančiam asmeniui atstovauja advokatas, – advokato.

Labai svarbu pateikti Apraše nurodytus reikalavimus atitinkantį prašymą, kad prašymas būtų priimtas, o prašoma informacija ir/ar dokumentai – pateikti. Jei prašyme nurodyta ne visa ir (arba) netiksli informacija ir (arba) prie prašymo pridėti ne visi Apraše nurodyti dokumentai, sveikatos priežiūros įstaiga ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nurodo ištaisyti trūkumus. Jei trūkumai neištaisomi per sveikatos priežiūros įstaigos nurodytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų, prašymas ir įmoka ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio termino pabaigos grąžinami asmeniui.

Dokumentai parengiami ir išduodami paciento lėšomis, išskyrus atvejus, jei pacientas dėl jų kreipiasi pirmą kartą. Tais atvejais, kai pacientas dėl medicinos dokumentų, diagnozės ir gydymo aprašymų išdavimo kreipiasi pirmą kartą, jie išduodami sveikatos priežiūros įstaigos lėšomis. Taigi rašytinės informacijos teikimo paslauga gali būti mokama, todėl pateiktus prašymą dėl informacijos ar medicinos dokumentų pateikimo pacientas gali gauti sąskaitą apmokėjimui. Už rašytinės informacijos teikimo paslaugą gali sumokėti prašymą teikiantis arba kitas asmuo. Rašytinės informacijos teikimo paslaugų kainas ir paslaugos suteikimo terminus nustato šias paslaugas teikiančių sveikatos priežiūros įstaigų vadovai. Rašytinės informacijos teikimo paslaugos terminas pradedamas skaičiuoti nuo šios paslaugos apmokėjimo (lėšų gavimo įstaigoje) datos.

Šį savaitgalį Lietuva sugrįš prie žiemos laiko – laikrodžiai suksis valanda atgal

Jau šį sekmadienį, spalio 26 d., Lietuva pereis prie žiemos laiko – laikrodžius teks sukti viena valanda atgal.

Laikas tradiciškai persukamas paskutinį spalio savaitgalį – naktį iš šeštadienio į sekmadienį, 4.00 val. nakties, jis atsisuks iki 3.00 val. Tiesa, išmanieji telefonai, laikrodžiai ir kompiuteriai dažniausiai laiką atnaujinama automatiškai.

Tai reiškia, kad šviesusis paros metas sekmadienio ryte prasidės anksčiau, o vakare greičiau sutems. Sukti laiką visose Europos Sąjungos (ES) valstybėse narėse buvo nutarta

1980 m. Sprendimas buvo grindžiamas tuo, esą tai padės racionaliau išnaudoti šviesų paros metą. Vis tik, ši tvarka jau ne vienerius metus kelia diskusijas. 2018 m. Europos Komisijos (EK) vykdyta apklausa parodė, kad iš 4,6 mln. apklaustų europiečių tik 16 proc. palaiko sezoninio laiko sukimą. 2019 m. Europos Parlamentas (EP) nubalsavo už tokios praktikos atsisakymą, kuris turėjo įsigalioti nuo 2021 m. balandžio. Bet valstybės narės nesugebėjo pasiekti susitarimo dėl atsisakymo, tad praktika tęsiama. Pernai 60 EP narių iš įvairių šalių ir frakcijų pasirašė laišką, kurio adresatas – EK pirmininkė Ursula von der Leyen. Laišku Komisija buvo raginama greičiau spręsti šį klausimą.

ELTA

Tvarios Vėlinės: kaip pagerbti artimuosius ir tausoti aplinką

Artėjant Vėlinėms, kapinės tampa vieta, kurioje susitinka atmintis, pagarba ir šviesa. Deja, po šių dienų kapinių teritorijose lieka ir dideli kiekiai atliekų – plastikinių gėlių, žvakių įdėklų, pakuočių bei nuvytusių augalų. Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras (MAATC) kviečia gyventojus šį laikotarpį pasitikti tvariau ir prisidėti prie švaresnės aplinkos.

Mažiau dirbtinio – daugiau natūralaus

Didelę dalį kapinėse susidarančių atliekų sudaro dirbtinės gėlės, kurios pagamintos iš plastiko, audinio ir metalo. Tokios dekoracijos nesuyra gamtoje ir nėra tinkamos perdirbimui, todėl po Vėlinių jos atsiduria mišrių atliekų konteineriuose.

Vietoje dirbtinių gėlių rekomenduojame rinktis gyvus augalus ar natūralius vainikus iš šakelių, kankorėžių, samanų ar šiaudų.

Žvakių kultūra – mažiau, bet prasmingiau

Kasmet kapinėse uždegamos šimtai tūkstančių žvakių. Nors tai graži tradicija, ji taip pat prisideda

- Rūšiuokime atsakingai**
- Kapinėse, ypač prieš Vėlines, įrengiami papildomi konteineriai skirtingoms atliekoms. Rūšiuodami atkreipkite dėmesį į ženklinius:
- Plastikų konteineriai – švarūs žvakių įdėklai, plastiko pakuotės.
 - Stiklo konteineriai – stiklinės žvakidės be vaško likučių.
 - Mišrių atliekų konteineriai – dirbtinės gėlės, sudėtinės medžiagos, užterštos atliekos.
 - Kuo teisingiau rūšiuojame, tuo daugiau atliekų gali būti perdirbta, o ne iškeliauti į sąvartynus.

Pagerbkime artimuosius – tausodami gamtą

Tvarus lankymasis kapinėse – tai pagarba ne tik išėjusiems, bet ir likusiems. Galime parodyti dėkingumą be perteklinio vartojimo:

- uždegdami vieną bendrą žvakę keliems artimiesiems,
- atsinešdami daugkartinį maišelį atliekoms susirinkti,
- pasirūpindami, kad atnešti daiktai – gėlės, dekoracijos, žvakės – būtų perdirbami arba natūralūs.

Tvari tradicija – mūsų visų rankose

Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras primena: mažesnis atliekų kiekis prasideda nuo mūsų pačių sprendimų. Tvarios Vėlinės – tai ne atsisakymas tradicijų, o jų praturtinimas atsakomybės ir sąmoningumo jausmu.

UAB MAATC informacija

Švara biure – sėkmingo verslo pagrindas

Švara – tai ne tik tvarkos ženklas. Tai verslo kultūros, atsakomybės ir pagarbos darbuotojams bei klientams išraiška. Švarus biuras ar kita komercinė patalpa kuria patikimą įmonės įvaizdį, didina darbuotojų produktyvumą ir padeda užtikrinti sveikesnę darbo aplinką.

Vis daugiau įmonių renka profesionalias biurų valymo paslaugas, kad galėtų susitelkti į savo tiesioginę veiklą, o švaros darbus patikėti specialistams. Įmonė „Švaru švaru“ daugiau kaip 10 metų teikia įvairias valymo paslaugas Marijampolėje ir Kaune, padėdama verslams išlaikyti nepriekaištingą švarą ir tvarką kasdien.

Kodėl verta rinktis profesionalų biurų valymą?

Net jei biuras atrodo tvarkingas, jame kasdien kaupiasi dulkės, bakterijos ir alergenai, kurie daro įtaką oro kokybei bei darbuotojų savijautai. Profesionalios valymo įmonės turi tinkamą įrangą, patirtį ir žinias, kad užtikrintų kruopštų bei higienišką rezultatą. Dažnai įmonėse valymo klausimai sprendžiami vidiniais resursais – dalį tvarkos darbų atlieka patys darbuotojai arba samdoma viena valytoja. Tokia

praktika trumpuoju laikotarpiu gali atrodyti patogi, tačiau ilgainiui kyla rizika dėl darbo kokybės, tęstinumo ar higienos standartų užtikrinimo. Pasitelkus profesionalią valymo įmonę, šie rūpesčiai išnyksta – darbai atliekami pagal aiškų grafiką, užtikrinama nuolatinė priežiūra, o į klientų pastabas reaguojama operatyviai. Tai sprendimas, leidžiantis įmonėms visus su švara susijusius procesus patikėti patikimiems specialistams.

Švara – investicija, kuri atsiperka

Tvarkingoje aplinkoje dirbantys žmonės rečiau serga, jaučiasi motyvuoti ir produktyvūs. Reguliarus ofisų valymas padeda išlaikyti patalpų estetiką, prailgina baldų bei grindų dangų tarnavimo laiką ir sumažina papildomas išlaidas remontui ar atnaujinimui. Be to, švarios ir prižiūretos patalpos kuria teigiamą įspūdį klientams bei partneriams – tai detalė, kuri dažnai tampa nematoma, bet labai svarbia įmonės reputacijos dalimi.

Kodėl verta rinktis „Švaru švaru“ komandą?

Mūsų įmonė jau daugiau nei dešimtmetį teikia biurų, ofisų, sandėlių ir kitų komercinių patalpų valymo paslaugas visoje Lietuvoje, ypač Kauno ir Marijampolės, Alytaus apskrityse. Dirbame tiek su privačiais, tiek su verslo klientais – nuo mažų biurų iki didelių administracinių pastatų ir prekybos patalpų. Naudojame modernią įrangą, sertifikuotas, aplinkai draugiškas priemones ir taikome patikrintus darbo metodus. Kiekvienam klientui siūlome individualų sprendimą – nuo kasdienės priežiūros iki generalinio valymo. Profesionali valymo įmonė – tai ne tik šluota ir kibiras. Tai atsakomybė, patikimumas ir rūpestis klientu.

Apibendrinimas

Švara biure – tai ne prabanga, o būtinybė. Pasirinkę „Švaru švaru“, Jūs užtikrinate komfortišką darbo aplinką, tausojate darbuotojų sveikatą ir kuriate teigiamą įvaizdį savo klientams. Profesionali švara – tai ramybė Jums ir spindinti aplinka Jūsų verslui.

Šunskų miestelyje esantis fazanynas vos gyvuoja. Kas nutiko?

Nuo 2018 metų veikiantis Šunskų fazanynas šiuo metu uždarytas lankytojams. Turistų pamėgtame objekte iškilo kelios problemos. Viena jų – pasikeitę įstatymai, kurie dabar leidžia nelaisvėje laikyti tik penkias fazanų rūšis. Dėl to laikomų paukščių rūšių įvairovė gerokai sumažėjo. Kita problema susijusi su fazanyno teritorijos dalimi, kuri yra valstybinėje žemėje, administruojamoje savivaldybės. Šeimininko buvo paprašyta šią teritoriją atlaisvinti. Pastarasis tokį sprendimą sieja su asmeniniais interesais, tuo tarpu savivaldybė teigia, kad sklypas yra apleistas ir neprižiūrėtas, o jos tikslas – kurti patrauklią aplinką.

Vaida MASAITIENĖ

Turistų pamėgtas Šunskų fazanynas lankytojų šiuo metu neaptarnauja. Gausiai turistų lankytas objektas susidūrė su keliais iššūkiais, kurie pristabdė jo veiklą. Pirmiausia, pasikeitus gyvūnų laikymo tvarką

nyno šeimininkas Rimantas Lekeckas.

Iš įspūdingos fazanų kolekcijos dabar jau nebelikę beveik nieko. Didžiąją dalį paukščių teko įvairiomis priemonėmis likviduoti: kelias rūšis nušlavė virusas, kai kurios rūšys buvo užmigdytos, o likusieji re-

yra neadekvatu, kad žmonės turi mokėti milžiniškas baudas, kurios maksimaliai siekia iki 7500 Eur. Ir tai nėra tik apie baudas, tai yra apie tokių vietų, kaip ši, sunaikinimą. Kalbant apie Šunskų fazanyną – tai viena patraukliausių turistinių vietų Marijampolėje, kuri buvo itin pamėgta ir gausiai lankoma turistų, būtų labai gaila, jeigu tokios vietos dėl pasikeitusių teisės aktų neišliktų, – situaciją komentuoja LR Seimo narys Kęstutis Mažeika.

Šunskų fazanynas infrastruktūra išvystyta, laikymo sąlygos tinkamos, gyvūnai prižiūrimi, prie kiekvienos gyvūnų laikymo erdvės įrengtos informacinės lentelės, čia vykdavo edukacijos, užsiėmimai, įvairios veiklos, skirtos tiek suaugusiems, tiek vaikams. Todėl, siekiant išlaikyti tokias vietas Lietuvoje ir užtikrinti jų tęstinumą, Seime pateiktas projektas įstatymo pakeitimui: „Ministro įsakymą bandome perkelti į įstatymą, yra pateiktas projektas, kuris dabar svarstymo stadijoje. Tikimės, kad būsimie išgirs, nes supraskime žmones, kurie turi kaimo turizmo sodybas, vienkiemius ar žmones, kurie tiesiog augina paprasčiausius povus, kurie jau buvo auginami mūsų senelių ir prosenelių – dabar jie yra draudžiami laikyti. Jiems reikia įvairių leidimų ir dokumentų. Aš manau, kad tai ne biurokratijos mažinimas, bet didinimas“, – aiškina LR Seimo narys K. Mažeika, kuris bando situaciją normalizuoti ir priversti ministeriją peržvelgti įstatymą.

Kita problema susijusi su fazanyno teritorijos dalimi, kuri yra valstybinėje žemėje, administruojamoje savivaldybės. Šeimininko buvo paprašyta šią teritoriją atlaisvinti: „Naudojome vieną sklypą dėl fazanyno plėtros, bet jis administruojamas Marijampolės savivaldybės administracijos. Neseniai

Redakcijos nuotr.

► Nors savivaldybės administracija teigia, kad fazanynas trūksta tvarkos, vietos šeimininkas sako jau beveik išvalęs valstybinius sklypus.

gavome nurodymus sklypą atlaisvinti. Mes dar bandėme rašyti raštus, kad sklypą mums išnuomotų arba leistų išsipirkti, bet iš jų pusės buvo gautas griežtas neigiamas atsakymas“.

Situaciją komentuojantis Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Nerijus Mašalaitis sako, kad savivaldybės prioritetai – prižiūrėti, neapleisti sklypai, teisingai reprezentuojantys esamą teritoriją: „Ten tikrai yra prasta situacija: yra nemažai statybinių medžiagų, primėtyta kelmų, šiferio. Kokia dabar tiksliai situacija, aš nežinau, bet prieš mėnesį užfiksuotas vaizdas nedžiugino. Svarbu pabrėžti, kad Šunskų fazanynas gausiai lankomas tiek Lietuvos, tiek užsienio turistų, todėl ta teritorija turi būti tvarkoma, prižiūrima ir puošiama, o ne taip, kaip yra dabar“.

Vietos šeimininkas jau beveik išvalęs valstybinius sklypus, o jo noras – toliau plėtoti fazanyną ir fazanų ūkį. Situaciją pasitaisytų, jeigu Marijampolės savivaldybės administracija sutiktų išnuomoti sklypą fazanyno reikmėms, tačiau ar ne per vėlu? R. Lekeckas sako, kad sklypas jau beveik atlaisvintas, dar vyksta kai kurios infrastruktūros griovimo darbai, paskutiniame etape bus išardyti fazanų voljerai. Visgi, Šunskų fazanynas, ti-

kėtina, vis dar gyvuos, nes pagrindinė infrastruktūra pastatyta privačioje žemėje, kuri išnuomota 35 metams.

Šunskų fazanyno šeimininko teigimu, aptariamasis sprendimas susijęs su asmeniniais interesais. Savivaldybės atstovai turi priešingą nuomonę: „Tikrai mes suinteresuoti išlaikyti visus traukos objektus, tik norime, kad tie objektai atspindėtų visą kontekstą ir bendrą vaizdą, kad žmonės, atvykę į Šunskų miestelį, jo parką ir aplinkines erdves, galėtų jaustis jaukiai ir ma-

susijusi su vandens tiekimu: „Kai aš pradėjau dirbti, pradėjome domėtis įvairiais sklypais ir kitais objektais, tad ką pavyko surasti šiame objekte? Fazanynas galimai naudojosi vandeniu, kurį apmokėdavo Mokolų seniūnija. Žinoma, šią problemą jau išsprendėme, „Sūduvos vandenys“ pakeitė vandens skaitiklius. Dabar norime išspręsti ir kitą problemą, sutvarkyti šią teritoriją“.

Šiuo objektu domisi ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija:

Redakcijos nuotr.

► Turistų pamėgtame objekte lankytojai šiuo metu neaptarnaujami.

reglamentuojantiems teisės aktams, nelaisvėje galima laikyti tik penkias fazanų rūšis. Tai ženkliai paveikė fazanyno kolekciją, kuri anksčiau garsėjo įvairove: „Iki tol Šunskų fazanynas paukščių buvo net 21 rūšis, nes mūsų tikslas – kuo gausesnė fazanų rūšių kolekcija. Žinote, net mūsų miestelio herbe pavaizduotas fazanas, tuo metu ir ministerija mus palaikė šiuo klausimu. Pasikeitus sąlygoms, laikinai nedirbam“, – su liūdna gaida situaciją komentuoja Šunskų faza-

alizuoti kitomis priemonėmis. Šiuo metu fazanynas yra 3 rūšių fazanų: medžiojamieji, europiniai ir vienas auksinis fazanas. Vietos šeimininko idėja – keisti koncepciją ir keliauti nauja linkme, kitu atveju fazanynas neišgyvens: „Paprasčiausiai dabar esame pakeitę kryptį, turime mažiau paukščių, bet yra triušių, didžiųjų apuokų pora ir kitų smulkių gyvūnų“.

Kai kurie Seimo atstovai 2023 metais priimtą tuometinio Aplinkos ministro įsakymą kritikuoja: „Turbūt

Festivalio „Medynės'2025“ uždarymo koncertas

Spalio 30 d. (ketvirtadienį), 18.00 val. Marijampolės „Spindulio“ kino teatre įvyks festivalio „Medynės'2025“ uždarymo koncertas, kuriame ansamblis „XYLOS“ (Lenkija, Lietuva), pakvies į ankstyvojo kino reprezentanto Friedricho W. Murnau filmo „Paskutinis žmogus“ (1925) peržiūrą su šiam filmui

specialiai sukurtais ir gyvai atliekamomis muzikinėmis improvizacijomis. Šio filmo peržiūra, lydimą originalaus muzikinio „įgarsinimo“, įvyko 2024 m. Varšuvos „Timeless“ kino festivalyje. Ansamblio XYLOS (Piotras Domagała (gitarą), Darius Klišys (birbynė, elektronika) ir Marekas Toporowski (klavesi-

nas) improvizacijos remiasi džiaz, senosios ir eksperimentinės muzikos tradicijų sinteze, pateikdami garsinę šio filmo interpretaciją, kurią turės galimybę išgirsti ir muzikos klausytojai, ir ankstyvųjų filmų gerbėjai.

Nemokami bilietai platunami „Spindulio“ kino teatro kasoje ir internetu.

Organizatorių informacija

PROFESIONALIOS VALYMO Paslaugos

PERIODINIS IR GENERALINIS VALYMAS KITI BUITIES DARBAI

- DARBAS SU SAVOMIS PRIEMONĖMS
- GALIMAS SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS
- LANKSČIOS LAIKO IR DATŲ GALIMYBĖS

LOKACIJA: VILKAVIŠKIS, MARIJAMPOLĖ, KALVARIJŲ

DĖLTOLIMESNIŲ RAJONŲ - DERINAMA

+3706 4707 592

Bulvių tarkavimo mašinos, šašlykinės, kepsninės, iešmai, vandens kolonėlės, gatvių užrašai, elektros stotelės, vėliavų laikikliai ir kiti nerūdijančio plieno gaminiai.

Apsilankykite mūsų el. parduotuvėje: pazangimechanika.lt

Siunčiame visoje Lietuvoje!

Artėjant kūrenimo sezonui, kiekvieną šeštadienį atliekame profilaktinį kaminų valymą.

Tel. 062199958

Brangiai superkame automobilius, siūlome daugiau nei kiti supirkėjai. Padedame sutvarkyti dokumentus, atsiskaitymas iš karto.

Tel. +37066381955

Skardiname, dengiame, remontuojame stogus. Atliekame fasado šiltinimo ir dailienčių montavimo darbus.

Tel. 062199958

Pasveikink savo artimą įspūdingai!

Net 27 skirtingi personažai, žaidimai, sveikinimai ir apdovanojimai iki valandos trukmės.

Aksiuke Va

0 628 82 901

DOVANOJU naują klausos aparatą.

+370 646 04 605

MB „APOLAS“

BETONO GRĘŽIMAS/PJOVIMAS

064445858

WWW.APOLAS.LT

UAB „MAVISTA“ reikalingi san-technikai, šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo sistemų montuotojai, vamzdinių suvirintojai.

Atlyginimas 1 500–3 000 EUR.

Reikalavimai: darbo patirtis.

Kreiptis: darbo dienomis 8.00–17.00 val.

Tel. (0 343) 73 868, (0 685) 21 286.

Laida „Uodegų istorijos“

IEŠKO

„Namų žvaigždės“

Siųskite:

lijana@mmm.lt

ARMATŪROS LANKSTINIAI

- Rostverkams
- Poliams • Saramoms
- Žiedams

PAMATŲ ĮRENGIMAS

Poliniai gręžtiniai pamatai

XPS + liktiniai klojinių sprendimai.

Tel. +370 601 92115

Parduodu sausas skaldytas malkas, laikomas po stogu, taip pat įvairias atraižas. Vežame mažus ir didelius kiekius. Padedame sunešti.

Tel. 0 699 59135, 0 615 69548.

Perku butą, sodybą, sodą arba sklypą Marijampolėje ar netoli jos.

Tel. 069277122

Dažome medinius, tinkuotus namus ir šiferinius, skardinius stogus.

Tel. 063191211

Pigiausiai: ažuolo, uosio, beržo briketai, granulės, durpių briketai, anglys.

Atvežame.

Tel. 063722227

Bokštelio nuoma ir paslaugos: stogų remontas, skardinimas, medžių genėjimas ir t.t.

Tel. 063191211

Superku jūsų sendaikčius: tarpukario daiktus, knygas, senas nuotraukas, pinigų, laikrodžius, indus, medalius, gintarą, papuošalus, sidabrą, auksą, įrankius, kasetes, plokšteles ir t. t.

Moku iš karto.

Atvykstu arba atnešti adresu Jaunimo g. 12, Marijampolė.

Tel. +370 657 53 993.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas.

Tel.: +370 676 41155

SIENŲ ŠILTINIMAS į oro tarpus

Tel. 0 696 42 020

Kokybiškai ir nebrangiai taisau automatinės skalbimo mašinas.

Atvykstu į namus.

Tel. +370 676 26774

ŠVARU ŠVARU

Biurų, sandėlių, komercinių patalpų periodinė ar kasdienė priežiūra.

Langu, fasadų, baldų, latakų bei kitos valymo paslaugos.

Dirbame Marijampolėje ir visoje apskrityje.

+370 601 22 971

Laikas paveikia ne tik gamtą, bet ir... klausą

Spalis – Senjorų mėnuo. Klausos centras „Audiomedika“ kviečia nedelsti ir **NEMOKAMAI** pasitikrinti klausą Marijampolėje, Gedimino g. 3A. Registracija nemokamam vizitui: +370 620 33338

audiomedika

20 METŲ RŪPINAMĖS KLAUSA

TRANŠĖJŲ KASIMAS (siauru grioviu)

Kasame tranšėjas su profesionalia tranšėjų kasimo mašina

- ✓ Greitas ir tikslus darbas
- ✓ Iškasame ir užkasame
- ✓ Minimalus gerbūvio pažeidimas
- ✓ Dirbame visoje Lietuvoje

✓ Kainos skaičiuojamos individualiai

Techniniai duomenys:

- ✓ Maksimalus kasimo gylis – 120 cm
- ✓ Plotis – 15 cm

Tranšėjos tinka:

- ✓ Elektros kabeliams
- ✓ Vandentiekio įvedimui
- ✓ Dujų įvadams
- ✓ Drenažo sistemoms
- ✓ Vejos laistymo sistemoms
- ✓ Augalų, medžių, alpinarijų apšvietimui

Susisiekiame ir užsakykite!

+37060184700

Spręskite kryžiažodį ir laimėkite prizus!

Išspręskite kryžiažodį ir siųskite atsakymus el. paštu redakcija@mmm.lt arba įmeskite į redakcijos pašto dėžutę, esančią adresu Gedimino g. 11, Marijampolė. Siųsdami atsakymus, nepamirškite nurodyti savo vardo, pavardės ir telefono numerio. Burtų keliu išrinksime vieną nugalėtoją, kuriam atiteks MMM prizas – knyga. Atsakymų laukiame iki 2025 m. lapkričio 3 d.

Valgis iš troškintų pailgų jautienos gabalėlių

Organinė medžiaga, naikinanti mikrobus

Sunki moters ...

... giria, už akių spiria

Atsisveikini-mo žodelis

„Laisvės sala“ Karibų jūroje

Svarbiausias valstybės miestas

Kaimas Tauragės rajone

7

5

1

4

3

2

6

8

Elnio kailis

Kalnai Kinijoje

Upė ir ežeras Kanadoje

Parodoma-sis įvartis

Devynių eilučių posmas (strofa)

Šalina žievę peiliu

Dž. Pučinio opera

Tanagrinių šeimos paukštis

Užmuša, nudobia

Rožiniai dažai veidui

Vėjas ..., medžiai linguos

Radanas

Įsigyk už pinigus

Aktorius ... Saka-lauskas

Europos kino festivalių sostinė

Užima sėdimą padėtį

Iš reto loti, ...ėti

Kieno bur-na karti, ... ir medus nesaldus

Sudarė Danutė Šulcaitė

Apie tai, kas svarbiausia

Miesto laikraštis

12345678

Praėjusio kryžiažodžio konkurso nugalėtoja burtų keliu išrinktas Arnoldas Rutkauskas. Sveikiname!

Dėl prizo atsiėmimo susisieksime asmeniškai.

Vertikaliai: Vestibiulis. Rausėsi. KI. Vyrauti. Au-las. Leisiu. Viola. Strampas. Gaisai. NATO. Seno. Isa. Juta. Tijūnas. Dėka. Ėsk.
Horizontaliai: Privilegija. Ukrainietė. Susiaus. Ulisas. Tautietė. Buitis. Nik. Vanoja. Ima. Optinė. Laosas. Darbas. ASK.
Pažymėtuose langeliuose: Trobesys.

Skelbk, parduok, rask!

Skelbkite greitai ir patogiai!

Miesto laikraštis – didžiausio tiražo laikraštis Marijampolės regione, platinamas nemokamai.

El. paštu redakcija@mmm.lt
Telefonu +370 679 51 451
Redakcijoje: Gedimino g. 11, Marijampolė

Skelbimo kaina Miesto laikraštyje – tik nuo 4 Eur!

Platinimo vietos

Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B)

Marijampolės ligoninė (Palangos g. 1)

Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22)

Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)

Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106)

Maisto prekių parduotuvė (Mokolų g. 59)

Spindulio kino teatras (Kauno g. 13, Marijampolė)

„Gubojos“ vaistinė (R. Juknevičiaus g. 72)

Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11)

„Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A)

Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8)

Netičkampis – parduotuvė „Aibė“ (Šešupės g. 1, Netičkampio k.)

Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1)

Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10)

Puskelniai – parduotuvė „Aibė“ (Plytinės g. 10, Puskelnių k.)

Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g. 10, Kantališkių k.)

Igliškėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliškėliai)

Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)

Šunskų biblioteka (Varpo g. 32, Šunskų mstl.)

Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 416C, Sasnava)

Ledų ir šaldytų maisto produktų parduotuvė „Alaska“ (Gedimino g. 25, Marijampolė)

Marijampolės PSPC (P. Kriaučiūno g. 2)

Miesto LAIKRAŠTIS

Apie tai, kas svarbiausia Marijampolės žmoniems

16. 12/18A 2025 09 11

Marijampolėje veikia daugiau kaip 100 valdo stebėjimo kamerų. Kokie pažeidėjai į specialistų akiratį patenka dažniausiai?

Ar turite išsivysčiusią smegenų funkciją? Ar žinote, kaip išsivystyti? Ar žinote, kaip išsivystyti? Ar žinote, kaip išsivystyti?

Mobris.lt

NERIBOTI SMS, SKAMBUČIAI IR 5G INTERNETAS

12 Eur

info@mobris.lt

www.mobris.lt

+370 635 07000

PROTO MANKŠTA

Kiekviename atsakyme pakeiskite po vieną raidę

1. Ant palmių augantis riešutas.

2. Išorinis dangalas, saugantis vabzdžio lėliukę ar kiaušinėlius.

3. Įvairiose Lotynų Amerikos šalyse pusiau priklausomas žemės nuomininkas.

4. Kaklo papuošalas – grandinė su vienu ar keliais pakabučiais.

1234

Atsakymai: Kokonas – kokonas – kokonas – kulonas

Pagalvokite ir atsakykite

Šiandien staltiesė dažnam asocijuojasi su elegancija, švara ir puošnumu. Ji laikoma neatsiejama šventinio ar iškilmingo stalo dalimi, kuri padeda sukurti estetinį išpūdį bei saugo stalą nuo nešvarumų. Tačiau mažai kas žino, jog staltiesės iš pradžių buvo skirtos ne kaip stalo danga? Kokia buvo pirminė staltiesės paskirtis?

Atsakymas: Staltiesė tarnavo kaip bendra servetėlė: visi svečiai vakarienės metu galėjo nuvalyti rankas ar net veidą tiesiai į ją.

Miesto LAIKRAŠTIS

Redakcijos adresas: Gedimino g. 11, Marijampolė.
Tel. +370 699 40110.

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia viešoji įstaiga Marijampolės televizija (įm. kodas 151455022, vienintelis dalininkas viešoji įstaiga „Atviros visuomenės forumas“).
Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Kitas numeris – 2025 m. lapkričio 6 d.
Tiražas 6020 egz. Spausdino „Polska Press Sp. z o.o.“
Už skelbimų ir mokamų straipsnių turinį redakcija neatsako. Perspausdinti ar kitaip naudoti bet kokią laikraščio turinį galima tik gavus išankstinį redakcijos sutikimą.

■ – žymima reklaminė informacija.

Naujųjų tarnybos vadovė Irma Bagunė, el. p. irma.bagune@mmm.lt
Žurnalistė-kalbos redaktorė Daiva Balčiūnė, el. p. redakcija@mmm.lt
Žurnalistė Vaida Masaitienė, el. p. vaida@mmm.lt
Žurnalistė Greta Paulevičiūtė, el. p. greta@mmm.lt
Žurnalistė Lijana Petrikaitė, el. p. lijana@mmm.lt
Dizainerė Monika Šlekonytė, el. p. monika.slekonyte@etaplus.lt